

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Practicus De Casibus Summo Pontifici, Episcopis, Et Praelatis Religionum Reservatis

Kiene, Johann Georg

Constantiae, 1629

Caput VII. De homicidio voluntario, Duello, Abortu, Percussione
Pare[n]tum, Machinatione mortis in Coniugem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42214

Caput VII.

*De Homicidio Abortu,
Percussione parentum,
& Machinatione
mortis in Con-
iugem.*

Synopsis.

- I. Homicidium voluntarium.
- II Duellum solemne.
- III. Excommunicatio ratione duelli.
- IV. Abortus.
- V. Enormis parentum percussio.
- VI. Machinatio mortis in Coniugem.

I. Homicidium voluntarium
facto, præcepto, consilio vel con-
sensu deliberato commissum.

Homicidiū ex proposito com-
missum

missum, aliud est directè volitum, adeòq; plenè voluntarium, quod ex modo inuasionis aggrauari potest v. g. grauius putatur viatorè à latrone per insidias interfici, aut globo imparatum ad defensionem trañci, veneno peti, quàm pro-uocatum adoriri. Huic æquipa-ratur causam valdè propinqua ad occisionem v. g. punctim præ-cordia aut cæsim caput lædere. Aliud est indirecte volitum, sci-licet vel in causa, ex qua non raro hominis occisio fuit secuta, aut eam sequi posse existimatur & ab ea non cauetur v. g. eb-rietas à viro rixoso non vita-tur, cum iam plures rixas san-guinolentas & periculosas ebrius inceperit: vel in effectu, dum illud quod quis posset, ac deberet impedire nō impedit v. g. minister iustitiæ tenetur rixosos amouere, prodere, & negligit cum possit ac debeat:

debeat : iuratus Medicus necessaria ad vitæ consuetudinem media præscribere : venator antequam sclopetū exonerat circumspicere, maximè in eo loco, vbi plerumq; solent homines morari v. g. in sylua ad lignum, vel syluestria pyra, glandes &c. colligendas, tales si omittunt ad quod obligantur & sequitur occisio hominis, aut aliud damnum, illi tanquam indirectè volita imputabuntur. Quapropter etiam qui consulit, præcipit, auxiliatur ad patrandū homicidiū, ratum habet (nomine scio factū) non prohibet, aut impedit, dūm tenetur ac potest, aut confirmat: verè ac propriè homicida, & irregularis efficitur, si reapse hominis occisio sequatur. *Iuxta Cap. 6. l. 5. Decret tit. 12. de homicidio voluntarie vel causali §. Clericos. Navar. c. 27. n. 51.* Porro homicidium ità voluntarium tam charitati, quàm iustitiæ

stitiæ contrarium iure civili capitis
 pœnâ, canonico, excommunica-
 tione non latæ, sed ferendæ sen-
 tentiæ vindicatur (adeoque qui ho-
 micidium patrauit in rixa non est
 statim excludendus ab ingressu Ec-
 clesiæ donec ab Ordinario excom-
 municetur) nisi pœnitentiæ satisf-
 factione diluatur, *iuxta Cap. Itaq;*
24. q. 3. quod idem ibidem de fal-
sis testibus statuitur, vt nimirum
nec homicidæ nec falsi testes ipso
facto sint excommunicati, & irre-
gularitatem adnexam habet, cui-
us dispensatio quantumuis sit
occulta, negatur Episcopis. in
Conc. Trid. sess. 24. c. 5. & excipi-
tur in omnibus priuilegiis. Aui-
la p. 6. f. 2. dub. 1. de Irregulari-
sate.

II. Longè aliter sentiendum est
 de duello, quod præterquàm iuri
 naturali aduersetur, sub excom-
 municatione ipso facto incurrédâ,
 & qui-

& quidem Papæ referuatâ, si fiat cum publica solemnitate, id est ex condicte, stato tempore, & loco cum patriniis, & chartulis pro-uocatoriis. *Ex Pio. IV.* Non autem incurritur excommunicatio Papæ referuata si sit priuatum. *Ex Gregorio XIII. qui excommunicationem Conc: Trid. sess. 29. c. 19. de re-fer: etiam ad priuatum duellum extendit cum perpetua infamia, priuatione Ecclesiasticæ Sepul-turæ, & proscriptione bono-rum, siuè fiat duellum ad eruend- dam veritatem, vti peculiariter damnatur Cap. Monomachiam 2. q. 5. & Cap. 1. & 2. de purgatione vulgari: vel ad vindictam sumen- dam. Dicitur autem duellum quasi duorum bellum scilicet vni- us cum altero pugna, quamuis etiam plures dimicent. Hinc non quodlibet certamen inter duos, vel pares numero duellum nun- cupatur.*

cupatur, sed solum quod excon-
dicto idest pacto inuicem inito,
staturo loco, & tempore partes
congrédiuntur, sic etiam confli-
ctus, qui ex subito irę feruore, vel
repentina altercatione, oriuntur,
duella neutiquam censentur.

III. Eadem excommunicatio-
nis poenā feriuntur Domini tem-
porales locum concedentes (eti-
amsi Rex, Princeps sit) fautores,
patrini, patroni consulentes, auxi-
liantes, spectatores ex composito,
etiamsi pugiles impediti pugnam
non comiserint, dumodo ad desti-
natū locū accesserint, & per ipsos
non steterit, quò minus illi pug-
nam infamē pugnarent. *Ex Const.*
Clementis. VIII. Illius vices & Gre-
gorii XIII. isthæc tamen excom-
municatio, siuè priuatum, siuè
publicum duellum edatur, non
est reseruata. Vide Scott. explican-
tem has Const. & Conc. Trid. sess.
24. c. 19.

24. c. 19. de reform. Tan. t. 3. d. 2. q. 6. dub. 7. n. 90. S. V. Duellum, qui non improbant morem bellicum, quo iubentur duo milites de capitali facinore condemnati in seipsis poenam expetere. Nemo tamen propter ignominiam, quam fallō existimant ē duelli refutatione consequi, per se excusatur, apud prudentes enim honori vertitur recusasse tam scelestū certamen, & damnatum tam diuinis, quàm humanis legibus. Verum beno- tandum quod *Layman* l. 3. de *U- stitia & iure docet Constitutiones Gre- gorii XIII. motu proprio. Ad tollen- dam Clementis VII. Illius Vices. atq; Conc. Trid. decretum de pœnis, in Ger- mania aliisque septentrionalibus partibus, tūm q̄ od ignorentur, tūm quod in tanto rigore nun- quam vsu fuerint receptæ, amit- tere vim obligandi quoad Cen- suras.*

IV. Abor-

IV. Abortus seu sterilitatis procuratio.

De Abortu infra. 3 p. c. 4. procuratio fiat siuè per modicas potiones, siuè maleficium, modò scienter ad conceptum impediendum aliquid fumatur, & præbeatur, (qui dat aliquid mulieri, vt nequeat concipere, Homicidium (impropriè) patrare dicitur *Cap. 50. de Homicidio voluntario. lib. 5. Decret. lib. 12.*) vt sic tam adplicans quam usurpans Casum reseruatum incidat. Hoc solum nota, si abortus contingat in foetu animato, esse tunc homicidium verum, & reseruari, siuè maneat occultus, siuè veniat in propolationem populi.

V. Enormis parentum percussio, de honore parentibus (à quibus principium Vitæ deducimus, & quasi vna caro, & sanguis cum illis sumus) per amorem, reuerentiam internam & externam,

K obe

obedientiam, subuentionē, exhibendo, *vide Corneli in Deut. c. 5. v. 16*
& s. Th. Opus. 7. ubi docet, Post Deū
 beri statim coli Parentes, ob similitudinem, quā habent cum Deo. Ea propter in legem & diuinam & naturalem filius grauiter delinquit, si parentes extra euidentem necessitatem propriæ defensionis malitiosè percutit, in qua cuique de naturæ iure licet in quocunque vim vi repellere, cum moderamine inculpatæ tutelæ. *Vide Summam Rod. Tom. 1. c. 14. & Catech. Rom. p. 3. de præcepto 4.*

VI. Machinatio in mortē coniugis si mors sequatur.

Etsi marito in vxorem permittatur moderata verberatio & castigatio, præsertim & potissimum ob prauos, & impudicos mores, cum maritos conjugalis fidei amantes nihil perinde exasperet, quàm violari sui thori, vel veritas,
 vel

vel suspicio. At tamen acriter ob-
iurgandi sunt viri illi, qui suas con-
iuges instar mancipiorum, aut et-
iam ex quacunque causa verbe-
rant immodicè, non tantùm quod
tales sint in periculoso statu, sed
multò magis ob pericula prouen-
tura dissensionis, auersionis, indi-
gnationis, ex quibus machinatio
in mortem coniugis plerumq; so-
let nasci, quocunque tandem mo-
do eueniat, per insidias, apertas
agresiones, venenatum poculum
&c. Colligitur ex Virculo, &
amore Coniugum quem ad inui-
cem eos habere oportet, iuxta
doctrinam S. Pauli ad Eph 5 v. 25.

Viri diligite uxores vestras.

K 2 Caput